

Laat uw tuin tot leven komen!

Met deze tips wordt tuinieren nog makkelijker

Met weinig werk wordt uw tuin een levendig paradijsje waar u helemaal tot rust komt. Groen zorgt bovendien voor verkoeling op warme dagen en voor vlinders en vogels in de tuin. Hoe kunt u dat aanpakken? Deze brochure biedt tips en inspiratie. Tips over de bodem, de planten en het onderhoud. Laat u verrassen hoe makkelijk het is om de tuin groen en duurzamer te maken.

“De tuin is een plek om met je kinderen of familie van te genieten.”

Biologisch, inheems en ‘geschikt’ uitheems

Wie kiest voor biologische planten, weet zeker dat de kweker geen bestrijdingsmiddelen heeft gebruikt. Dat is beter voor bijen, vlinders, vogels en het bodemleven. Bovendien hebben ze grotere wortels en zijn ze sterker.
Inheemse planten zijn ook een plus. Dat betekent dat ze in Nederland voorkomen. Daardoor passen ze bij ons klimaat en gaan ze vaak langer mee. Uitheemse planten kunnen trouwens ook een prima keuze zijn. Heeft een plant zich goed aangepast aan ons klimaat en is hij waardevol voor bijen, vlinders en vogels? Dan is hij zeker geschikt.

1 Hoe wilt u de tuin gebruiken?

Een fijne zitplek in het groen
Een plek om te ontspannen, te eten of te genieten van het buitenleven? Bedenk eerst waar u graag wilt zitten. Daarna zet u het groen eromheen.
Verlenging van uw huis
Maak van uw tuin een buitenkamer! Zorg dat u vanuit het huis meteen een gezellige, uitnodigende en seizoensbestendige tuin inloopt.
Ruimte voor natuur
Houdt u van vogels, bijen en vlinders? Kijk dan op welke planten die afkomen. Zo maakt u een mini-ecosysteem waarin zij zich thuis voelen.
Eigen oogst
Wilt u zelf eigen groenten, kruiden of fruit telen? Het is heel eenvoudig. En vers, lokaal en superlekker! Op pagina 15 leest u welke makkelijk te kweken zijn.

“Sproei niet te veel - dan worden planten ‘lui’ en wortelen ze minder diep.”

“Grote planten vullen de ruimte en hebben visueel effect.”

Tips van Ton van den Hoek
(3e prijs tuinwedstrijd 2024)

2

Tegels eruit, planten erin

Maak minimaal 60% van uw tuin groen: dat is het advies van gemeente Schiedam. Vanuit Woonplus vragen we in elk geval om minimaal 50%. Zo zetten we samen in op een groene stad.

Tegels wippen is een supergoede stap naar een groenere tuin! Minder tegels zorgen voor een betere waterafvoer, meer ruimte voor planten en een fijnere plek voor dieren.

De gemeente helpt u daarbij een handje. U kunt namelijk de tegeltaxi van Irado vragen of die de tegels komt ophalen. Als u de QR-code scant, komt u op een website waar u zich kunt aanmelden.

Wat is een goede tijd om te beginnen?

Het najaar is perfect om planten in de grond te zetten. Zo kunnen ze goed wortelen en in het voorjaar uitlopen tot een tuin vol bloemen en groen.

3

Zorg voor een gezonde bodem

Een goede tuin begint bij de bodem. In een gezonde bodem leven veel micro-organismen. Die zorgen ervoor dat planten voedingsstoffen opnemen en goed groeien. Verder is het belangrijk dat de bodem luchtig is en water goed kan vasthouden en afvoeren.

Kleigrond in Schiedam

De bodem in Schiedam bestaat vooral uit klei. Die is vruchtbaar, maar zwaar en soms lastig te bewerken. Toch groeien veel planten er prima, vooral als u de bodem luchtig houdt en blijft voeden.

Hoe verbetert u de bodem?

Compost
Strooi elk jaar een laag compost. Dit voedt de bodem en verbetert de structuur.
Mulchen
Laat blad liggen of versnipper het. Dat beschermt de bodem en voedt het bodemleven.
Houtsnippers
Goed als bodembedekker en voeding voor de bodem op de lange termijn.
Organische mest
Gebruik natuurlijke meststoffen in plaats van kunstmest.
Biologische tuinaarde
Bijvoorbeeld van Biokultura, rijk aan organisch materiaal.

4

Maak een goed beplantingsplan

Werk met lagen
Zet hoge planten of struiken achterin, lage vooraan.
Combineer kleuren en structuren
Grassen, bloeiende vaste planten en struiken zorgen voor variatie en aantrekkingskracht.
Zorg voor het hele jaar plezier
Kies verschillende bloeitijden en soorten die in de winter groen blijven. Zo heeft u het hele jaar iets moois om naar te kijken.
Kies planten in groepen
Onderhoud is makkelijk bij meer planten van dezelfde soort.
Laat bodembedekkers voor u werken
Lage, spreidende planten onderdrukken onkruid en vragen weinig onderhoud. Voorbeelden: klokjesbloem of ooievaarsbek (wintergroen) of longkruid (voor schaduw). Schoffelen is niet meer nodig!
Denk aan dieren
Kies bloemen voor bijen en planten met bessen voor vogels. Vlinders en rupsen houden van een rommelhoekje.
Vraag stekjes aan uw buren
Heeft iemand uit de buurt planten of stekjes over? Die zijn ideaal voor uw tuin.

5

Kies de planten

Heeft u een zonnige tuin? Of juist veel schaduw? Onze tuinexpert heeft planten op een rij gezet die erbij passen. Ook vindt u een handig lijstje van klimplanten en kleine bomen. De kleur, bloeiperiode en lengte staan overal bij. En ook of deze inheems of uitheems is. Tot slot tippen we ook nog kruiden, groente en fruit. Goed om te weten: de meeste zijn meerjarige planten. Dat is wel zo voordelig. Elk jaar komen ze opnieuw tot bloei!

Planten voor zonnige plekken:

Beemdooievaarsbek is blauwpaars. Een stevige, langbloeiende geraniumsoort die goed groeit in de zon of halfschaduw. Geschikt voor natuurlijke tuinen.

Juni - augustus
50-100 cm
inheems

Veldsalie is blauwpaars. Een zonminnende lipbloemige met opstaande aren, geliefd bij wilde bijen en vlinders. Geschikt voor onvruchtbare, droge grond.

Mei - juli
40-60 cm
inheems

Dropplant is blauwpaars. Deze geurige plant ruikt naar anijs en trekt veel bijen en vlinders aan. Houdt van zon en goed doorlatende grond.

Juli - september
80-100 cm
uitheems

Rode zonnehoed is paarsroze met een opvallend oranjebruin hart. Deze zonnehoed staat het liefst op een zonnige plek en is geliefd bij vlinders en bijen.

Juli - september
circa 90 cm
uitheems

Bergamotplant is paarsroze, rood of wit. Een geurige plant met dichte bloemhoofdjes en aromatisch blad. Gedijt goed in de zon, bijen- en vlindervriendelijk.

Juli - september
circa 80 cm
uitheems

Grote kattenstaart is purperroze. Deze moerasplant houdt van natte grond en groeit goed aan waterkanten. Zeer aantrekkelijk voor bijen.

Juli - september
80-120 cm
inheems

Planten voor zonnige plekken (vervolg)

Zwarte toorts heeft gele bloemen met een donker hart. Het is een recht-opstaande plant die goed groeit op droge, zonnige plekken. Populair bij insecten.

Juni - augustus
80-120 cm
inheems

Gele zonnehoed heeft opvallende gele bloemen met een donker hart. De plant staat graag in de zon en trekt veel insecten aan. Geschikt voor borders.

Juli - oktober
circa 80 cm
uitheems

Zonnekruid is geel, oranje of roodbruin. Het is een stevige plant met margrietachtige bloemen die goed tot z'n recht komt in de zon. Aantrekkelijk voor bijen en vlinders.

Juli - september
circa 100 cm
uitheems

Slim water geven

Een druppelsysteem, potten met een reservoir of eenvoudige timers helpen om planten gezond te houden, ook als u weg bent. Vraag uw buren tijdig om te gieten tijdens de vakantie.

Planten voor schaduw of halfschaduw:

Kruipend zenegroen is blauwpaars. Het is een laagblijvende plant met paarse bloemen en donker blad. Groeit goed in (half) schaduw. Wintergroen en bijenvriendelijk.

April - juni
10-20 cm
inheems

Donkere ooievaarsbek is paarsbruin. Een schaduwminnende geraniumsoort met hangende bloemen. Groeit een beetje wild en zorgt zo voor volume.

Mei - juli
50-70 cm
inheems

Wilde akelei is meestal paarsblauw, maar komt ook in roze en witte varianten voor. Bijzonder mooie, hangende bloemen. De plant houdt van halfschaduw en past goed in een natuurlijke tuin.

Mei - juni
50-80 cm
inheems

Kleine maagdenpalm is blauwpaars. Het is een wintergroene bodembedekker met glanzend blad. Groeit goed in de schaduw en verspreidt zich via uitlopers.

Maart - mei
10-15 cm
uitheems

Smeerwortel is violetblauw tot paars. De hangende, klokvormige bloempjes trekken bijen aan. Groeit goed op vochtige grond in zon of halfschaduw.

Mei - juli
50-100 cm
uitheems

Longkruid is blauwpaars en roze. Deze vroege bloeier heeft gevlekt blad en is belangrijk voor bijen. Geschikt voor (half)schaduw.

Maart - mei
20-30 cm
inheems

Kaukasisch vergeet-mij-nietje is helderblauw. Deze schaduwminnende plant vormt mooie pollen met harig blad en bloeit langdurig.

April - juni
30-40 cm
uitheems

Gebroken hartje is roze. Het heeft sierlijke, hartvormige bloemen aan overhangende stengels. Groeit goed in halfschaduw op vochtige grond.

April - juni
60-90 cm
uitheems

Vrouwenmantel is geelgroen. Deze plant heeft waaiervormige bladeren die dauw vasthouden. Goed bruikbaar als bodembedekker in zon of halfschaduw.

Juni - augustus
30-40 cm
uitheems

Breng uw tuin tot leven

> Plaats een insectenhotel, vogelhuisje of vogelbadje in uw tuin - zo wordt het een paradijs voor mens en dier. Laat uw tuin bloeien: voor u, de buren en de natuur!

Klimplanten

Blauwe regen is blauwpaars. Deze krachtige groeier heeft hangende bloemtrossen en bloeit rijk in het voorjaar, soms met een nabloei. Houdt van zon.

April - mei
tot 10 meter
uitheems

Clematis is meestal paars, blauw of roze, afhankelijk van de soort. Deze klimplant bloeit rijk en houdt van zon op de bloemen en koele wortels. Goed voor pergola's en rekken.

Juni - september
hoogte afhankelijk van soort
uitheems

Kamperfoelie is crèmekleurig tot geel met roze tinten. Geurende bloemen, zeer aantrekkelijk voor vlinders en bijen. Groeit graag in halfschaduw.

Juni - september
3-5 meter
inheems

Toscaanse jasmijn is wit. Deze groenblijvende klimplant heeft heerlijk geurende stervormige bloemen. Houdt van een warme, beschutte plek.

Juni - september
tot 3 meter
uitheems

Klimhortensia is wit. Deze zelfhechtende klimplant doet het goed in schaduw of halfschaduw. Bloeit met brede schermen vol bloemen.

Juni - juli
3-5 meter
uitheems

Klimop is groen en bloeit met groen-gele bloemen. Wintergroen, zelfhechtend en belangrijk voor insecten in de late nazomer. Zeer schaduwbestendig.

September - november
tot 10 meter
inheems

Kleine bomen

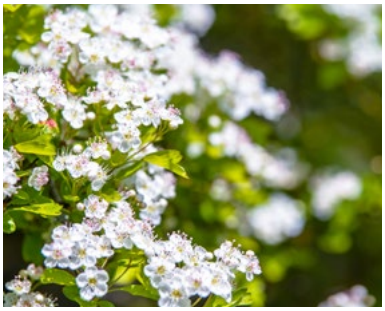

Meidoorn heeft donkergroen blad dat in de herfst scharlakenrood kleurt. Hij bloeit in mei met witte bloemen en draagt daarna felrode bessen. Geschikt voor een zonnige plek.

Mei
3-6 meter
inheems

Sierappel heeft donkergroen blad, dat in de herfst mooi verkleurt. Hij bloeit in april-mei met witte tot roze bloemen en vormt kleine, kleurrijke vruchten. Houdt van zon.

April - mei
3-5 meter
uitheems

Japanse sierkers heeft groen blad dat geel wordt in de herfst. In april-mei bloeit hij kort en uitbundig, met prachtige witte tot roze bloemen. Staat graag op een zonnige plek.

April - mei
3-5 meter
uitheems

Krentenboom heeft frisgroen blad dat in de herfst oranjerood kleurt. Hij bloeit in april met witte bloemen en draagt eetbare bessen. Verdraagt zowel zon als halfschaduw.

April
3-5 meter
uitheems

Haagbeuk op stam heeft glanzend, donkergroen blad dat in de herfst geel tot oranje wordt. Hij bloeit in april-mei met onopvallende katjes. Geschikt voor zon en lichte schaduw.

April - mei
circa 2-3 meter
inheems

Treurwilg op stam ('Kilmarnock') is een mooie kleine boom met typisch hangende takken en groen blad. Hij bloeit met zilverwitte katjes. Houdt van een zonnige tot licht beschaduwde plek.

Februari - april
circa 2-3 meter
inheems

Bloemen die u zó kunt zaaien in de grond

Korenbloem heeft opvallende, diepblauwe bloemen met een stervormige structuur. De bloemblaadjes zijn langwerpig en geven de bloem een pluizig uiterlijk.

Juni - augustus
40-80 cm
inheems

Cosmos heeft luchtige bloemen in roze, wit of paars met een open, sterachtige vorm. De tere bloemblaadjes geven een elegante uitstraling.

Juli - oktober
80-120 cm
uitheems

Klaproos heeft opvallende, felrode bloemen. De bloemblaadjes zijn dun en zijdeachtig, en de bloei is kort maar uitbundig.

Mei - juli
30-60 cm
uitheems

“Kies vaste planten en verander niet te vaak - zo leer je je planten kennen.”

“Een mooie tuin zorgt voor contact met buren.”

Tips van mevrouw Sekmen
(1e prijs tuinwedstrijd 2024):)

Stop uitgebloeide bollen in de grond

Heeft u in de lente narcissen, hyacinten of blauwe druifjes in huis? Stop de bollen na de bloei gewoon ergens in de grond. Volgend jaar brengen ze als eerste kleur in uw tuin! Zin om meer bollen te planten? Denk dan eens aan dahlia’s. Bovenaan pagina 9 ziet u hoe prachtig dit kan worden. Dahlia-bollen zijn ook biologisch verkrijgbaar.

Zonnehoed draagt grote, gele bloemen met een donker hart en brede bloemblaadjes die uitstralen als zonnestralen. Een stevige plant die veel insecten aantrekt.

Juli - september
60-90 cm
inheems

Goudsbloem bloeit met heldergele tot oranje bloemen die vol en schijfvormig zijn. De bloem trekt veel insecten aan en bloeit lang.

Juni - oktober
30-60 cm
uitheems

Duizendblad bloeit met platte schermen van kleine witte tot roze bloemen. Het fijnverdeelde blad en de lange bloei maken het een populaire tuinplant.

Juni - september
40-80 cm
uitheems

“Hibiscus en struiken met besjes zijn leuk omdat de vogels ze eruit plukken.”

Gebruik natuurlijke middelen

Naast natuurlijke vijanden kunt u natuurlijke middelen inzetten om plagen te bestrijden. Chemische bestrijdingsmiddelen zijn namelijk schadelijk voor bijen, bodemleven en waterkwaliteit. Deze middelen werken goed tegen ongedierte:

- Plantenextracten (neemolie, pyrethrum)
- Groene zeep-oplossing
- Knoflook- of brandnetelthee
- Combinatieteelt
- Handmatig verwijderen

6 Aan de slag!

Benodigdheden
Handschoenen, spade of schep, kniematje, kruiwagen.
Laat tegels ophalen
Door de tegeltaxi (zie pagina 3) of hergebruik ze voor paadjes, zitplekken, stapstenen of verhoogde borders.
Klaar voor het planten?
Haal dan 25-30 cm zand weg en vul dit met tuinaarde.
Zet de planten in de grond.
Als er een kaartje aanzit, volg dan de instructie. Geef de planten daarna water.

Nu gaan de planten zelf het werk doen. Na de winter gaan ze groeien en bloeien.

7

“Koop planten die winterhard zijn,
maar geen blad verliezen.
Zo blijft je tuin het hele jaar groen.”

Tips van Greet Christen

(2e prijs tuinwedstrijd 2024):)

Slim tuinieren = minder werk

‘Lui tuinieren’ is slim tuinieren. Het geeft minder werk en meer natuur! Laat de bodem met rust, laat blad liggen en knip oude grassen en planten pas in maart weg. Zo bespaart u water, trekt u dieren aan en verbetert u de bodem. Laat de natuur het werk doen - het is duurzaam, biodivers én relaxed. Er zijn een paar dingen waarmee u de natuur een handje helpt.

Composteren
Laat de bladeren liggen of versnipper ze. En voed af en toe de bodem bij met compost of organische mest (zie ook pagina 4).

Water geven
Vooral het eerste groeijaar hebben planten in droge perioden water nodig. Ze krijgen daarna steeds diepere wortels en kunnen zichzelf dan redden. Water opvangen kan eenvoudig in een regenton. Dat gebruikt u in droge perioden.

Snoeien
Na de winter kunt u bomen, planten en struiken bijsnoeien voor een mooie vorm. Knip grassen en planten pas in maart af. Zo kunnen insecten overleven in uw tuin én verbetert u meteen de bodem. In de andere jaargetijden kunt u af en toe uitgebloeide bloemen uitknippen of dode takken weghalen.

Bemesten
In het voorjaar en de zomer kunnen planten wel wat compost of mest gebruiken. In het najaar kunt u planten die doorgroeien wat extra mest geven. Geef daarna water. Lees meer bij stap 3 op pagina 4.

Ongedierte
Kies natuurlijke vijanden om ze te bestrijden! Luizen pakt u aan met lieveheersbeestjes. Goudsbloemen, korenbloemen, dille en duizendblad trekken lieveheersbeestjes aan. Slakken in de tuin? Egels vinden ze heerlijk. Ratten voorkomt u door geen etensresten te laten liggen.

Maak uw tuin groen én hou ‘m op orde

Gaat u met uw tuin aan de slag? Wij zijn er blij mee. We hebben wel een paar spelregels. Hou hier rekening mee:

- Maai regelmatig het gras
- Haal onkruid weg uit de tuin én tussen de tegels
- Vervang kapotte planken van de schutting
- Haal gebroken tegels en straatstenen weg
- Snoei heggen, hagen en bomen en voorkom overhangende takken
- Haal dode planten weg
- Laat geen zwerfvuil achter

Meer weten?
Lees dan alle spelregels in de tuinbijlage bij uw huurcontract.

Snoeien bevordert groei

Gebruik schoon en scherp gereedschap. Snoei net boven een knop, schuin af. Niet bang zijn - snoeien bevordert groei!

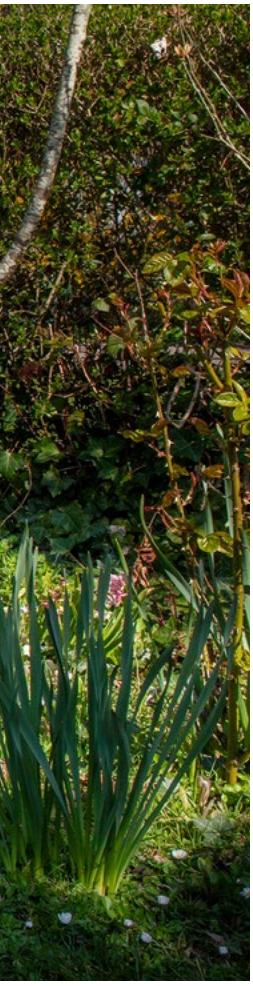

Eigen oogst

Wilt u zelf eigen groenten, kruiden of fruit telen? Dat kan natuurlijk ook. Het is vers, lokaal en superlekker!

Kruiden die het goed doen in uw tuin zijn tijm, rozemarijn, salie, oregano, munt, citroenmelisse, bieslook, dille, venkel, kamille en komkommerkruid. Zo is tijm heerlijk in stoofschotels, soepen of bij gegrild vlees en is kamille ideaal voor het maken van rustgevende thee.

Liever aan de slag met groente en fruit? Denk dan eens aan aardbeien, frambozen, rabarber, tomaten, courgette, sla, wortelen, spinazie en radijs.

Op woonplus.nl/tuintips vindt u meer informatie over al deze planten.

Maak kans op een regenton en meer!

De gemeente Schiedam vindt het belangrijk om het groen in de stad te verbeteren. Dat doet ze met verschillende acties onder de naam Hart voor groen.

Zo kunt u de Subsidie Waterklaar aanvragen voor maatregelen waarmee u wateroverlast voorkomt. Bijvoorbeeld als u tegels vervangt door planten. Of voor waterdoorlatende tegels kiest.

De subsidie is er ook voor maatregelen die water vasthouden, zoals een regenton. De gemeente verloot er zelfs elk kwartaal eentje aan een stadsgenoot in de Campagne ‘Maak kans op een ton’. Op woonplus.nl/regenton leest u hoe u een regenton aansluit.

Slim tuinieren tovert elke tuin om tot een paradijs. Om samen van te genieten!

Doe het samen!

Organiseer een burengroendag: ruil stekjes of bestel samen planten en aarde en ga aan de slag. Deel gereedschap, vind materialen via Marktplaats en help elkaar een handje. De één maakt lunch, terwijl de ander de planten poot. Zodat u in het voorjaar samen kunt genieten van alles wat groeit en bloeit. Zo wordt de buurt niet alleen groener, maar ook gezelliger

Meer inspiratie?

Op onze website staan nog veel meer ideeën en tips voor groene tuinen. En ook informatie over onze jaarlijkse tuinwedstrijd. Scan deze QR-code en ga direct naar onze tuinpagina. Inclusief handige filmpjes.

woonplus.nl/tuintips

november 2026

we wonen met je mee

Woonplus Schiedam
Valeriusstraat 3
3122 AM Schiedam
(010) 20 45 100
woonplus.nl